

Kort fortalt

sdu.dk/cisc

**Medlemmernes deltagelse i og holdning til
frivilligt arbejde**

Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund,
Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet

 Videncenter
for Folkeoplysning

SDU
Syddansk Universitet

Kolofon

Medlemmernes deltagelse i og holdning til frivilligt

Forfattere: Allan Ørskov Boserup, Bjarne Ibsen, Eva Pallesen, Evald Bundgaard Iversen og Karsten Elmose-Østerlund

Bidragssydere: Malene Thøgersen og Frederik Petersen fra Videncenter for Folkeoplysning (Vifo)

Udgivet: oktober 2026

ISBN: 97887-85594-34-1

Forsidefoto: Unsplash

Fotos: Unsplash

Print: Grafisk center, SDU

Udgiver:

Center for forskning i Idræt,

Sundhed og Civilsamfund (CISC)

Institut for Idræt og Biomekanik, Syddansk Universitet

www.sdu.dk/cisc

I samarbejde med:

Videncenter for Folkeoplysning

Vester Allé 8B, 3. sal

DK-8000 Aarhus C

T: +45 3266 1030

E: vifo@vifo.dk

W: www.vifo.dk

Tak fra Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund (CISC)

Tak til TrygFonden for den økonomiske støtte til undersøgelsen

TrygFonden

Tak til Videncenter for Folkeoplysning (Vifo) for samarbejdet omkring projektet.

Tak til de mange medlemmer, der har taget sig tid til at besvare vores spørgeskema.

Indholdsfortegnelse

Kort om undersøgelsen	4
Sammenfatning	5
Opmærksomhedspunkter	8
Indledning	9
Forenings forventning til frivilligt arbejde	11
Frivilligt engagement i foreningen	12
Arbejdsopgaver i foreningen	13
Antallet af arbejdstimer blandt frivillige	15
Frivilliges holdning til frivillighed og offentlige regler	16
Barrierer for at hjælpe med arbejdsopgaver i foreningen	19
Hvilke forhold hænger sammen med medlemmernes frivillighed?	21
Perspektiver på undersøgelsens fund	24
Metode	26
Litteraturliste	28

Kort om undersøgelsen

Denne Kort Fortalt er udarbejdet som en del af projektet 'Foreningslivets udvikling og betydning i Danmark', som Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund (CISC) på SDU gennemfører i samarbejde med Videncenter for Folkeoplysning (Vifo), og som er støttet af TrygFonden.

Projektet undersøger, hvordan foreninger på Fyn, Langeland og Ærø har udviklet sig fra 2004 til 2024, hvor engagerede medlemmerne er i deres respektive foreninger, samt hvordan befolkningen er aktiv i foreninger, og hvilke barrierer der er for foreningsdeltagelse.

I denne Kort Fortalt er fokus på medlemmernes deltagelse i og holdning til frivilligt arbejde i foreninger og følgende seks spørgsmål:

1. Hvordan oplever medlemmerne foreningens forventninger til frivilligt engagement?
2. Hvor stor en andel af medlemmerne bidrager med frivilligt arbejde, og hvor meget tid bruger de?
3. Hvilke arbejdsopgaver varetager frivillige og lønnede i foreningen?
4. Hvilken holdning har medlemmerne til lønnet og ulønnet arbejde i foreningen?
5. Hvilke barrierer begrænser medlemmernes deltagelse i frivilligt arbejde?
6. Hvilke medlems- og foreningsmæssige forhold har betydning for frivilligheden?

Svarene på disse spørgsmål bygger på data fra projektets medlemsundersøgelse, som blev gennemført i efteråret 2025 blandt 2.363 medlemmer i 84 udvalgte foreninger på Fyn, Langeland og Ærø. Undersøgelsens svarprocent var 28 pct., hvilket betyder, at vi sandsynligvis har fået flere svar fra de mest deltagende og engagerede medlemmer, og at tallene for deltagelse i frivilligt arbejde dermed formentlig er højere, end vi ville finde blandt alle medlemmer i foreninger.

Sammenfatning

Temaet for denne Kort Fortalt er medlemmernes deltagelse i og holdning til frivilligt arbejde i foreningen. En sammenfatning af de primære fund findes nedenfor.

Foreningens forventning til frivilligt arbejde

Medlemmerne er delte i deres vurdering af, om foreningen forventer frivilligt engagement:

- 41 pct. vurderer, at der fra foreningens side er en forventning om, at medlemmerne deltager i frivilligt arbejde, mens 28 pct. vurderer, at der ikke er en sådan forventning. Resten (31 pct.) placerer sig mellem disse udsagn.

Frivilligt engagement i foreningen

Lidt over halvdelen af medlemmerne (54 pct.) hjælper med at løse opgaver i foreningen, og næsten alle, der gør det, arbejder frivilligt:

- 52 pct. løser én eller flere opgaver i foreningen på frivillig basis.
- 2 pct. modtager skattepligtigt honorar/løn for at løse én eller flere opgaver i foreningen.

Arbejdsopgaver i foreningen

Frivillige og helt eller delvist lønnede løser nogle af de samme opgaver i foreningen, men det er forskelligt hvilke opgaver, der er mest udbredte:

- 57 pct. af de frivillige hjælper med opgaver ved arrangementer, mens 44 pct. udfører andet praktisk arbejde.
- 30 pct. af de frivillige står for tilrettelæggelse og ledelse af aktiviteter, mens 30 pct. udfører bestyrelsesarbejde og 29 pct. deltager i udvalg, afdelinger eller råd.
- 65 pct. af de helt eller delvist lønnede løser opgaver relateret til tilrettelæggelse og ledelse af aktiviteter, mens 10 pct. udfører praktisk arbejde.

Antallet af arbejdstimer blandt frivillige

De fleste frivillige bruger få timer om måneden på arbejdsopgaver i foreningen:

- 39 pct. af de frivillige bruger mindre end én time om måneden på arbejdsopgaver, mens 25 pct. bruger 1-4 timer. 16 pct. bruger 5-9 timer om måneden, 12 pct. bruger 10-19 timer, og 8 pct. bruger 20 timer eller mere.

Frivilliges holdning til frivillighed og offentlige regler

De frivillige bakker overvejende op om ulønnet foreningsarbejde og er delte i vurderingen af offentlige regler:

- 72 pct. er helt eller delvist enige i, at arbejdet i foreningen bør være helt ulønnet, mens 8 pct. synes, at arbejdet i foreningen i højere grad bør lønnes.
- 30 pct. oplever, at offentlige regler ikke er et problem for foreningen, mens 25 pct. oplever, at det delvist er et problem og 8 pct. oplever det som et stort problem.
- 41 pct. oplever, at stigende offentlige krav til foreningernes opgaver ikke er et problem, mens 13 pct. oplever det som et delvist problem og 3 pct. oplever det som et stort problem.

Barrierer for at hjælpe med arbejdsopgaver i foreningen

De største barrierer for at medlemmer, som ikke er frivillige, engagerer sig i at løse opgaver i foreningen handler om manglende opfordring og konkurrerende prioriteringer:

- 22 pct. prioriterer andre fritidsaktiviteter og/eller udfører frivilligt arbejde i en anden forening eller sammenhæng.
- 20 pct. er ikke blevet spurgt om at hjælpe, mens 18 pct. angiver, at der ikke har været en anledning.
- 14 pct. har ikke lyst eller interesse i at arbejde frivilligt i foreningen.

Forklaringer på forskelle i det oplevede udbytte

Forskelle i medlemmernes deltagelse i og holdninger til frivilligt arbejde kan forklares ud fra fire forskellige typer forklaringer. De to første knytter sig til medlemmerne, mens de sidste to knytter sig til foreningerne.

Sociodemografiske forhold: Mænd er mere tilbøjelige til at hjælpe med arbejdsopgaver, og blandt de frivillige bruger mænd flere timer på frivilligt arbejde end kvinder. Samtidig mener mænd oftere end kvinder, at foreningsarbejde bør være ulønnet. De 30-49-årige bruger desuden betydeligt flere timer på frivilligt arbejde end de 15-29-årige. Medlemmer med længere uddannelse mener i højere grad, at foreningsarbejde bør være ulønnet, og oplever i mindre grad, at det offentlige stiller stigende krav til foreningerne end medlemmer med kortere uddannelse.

Medlemmets tilknytning til foreningen: Medlemmer med længere medlemskab og hyppigere fremmøde er mere tilbøjelige til at hjælpe med opgaver, og de bruger flere timer på frivillige arbejdsopgaver end medlemmer med kortere medlemskab og sjældnere fremmøde. Medlemmer med længere tilknytning oplever i højere grad en forventning om frivilligt arbejde og mener oftere, at arbejdet bør være ulønnet. Medlemmer, der ofte kommer i foreningen, oplever desuden i mindre grad offentlige regler som en udfordring.

Foreningens strukturelle forhold: Medlemmer i idrætsforeninger er mindre tilbøjelige til at være frivillige end medlemmer i foreninger inden for kultur- og fritid (fx musikforeninger, museumsforeninger og spejdergrupper), interesse (fx religiøse og politiske foreninger) samt lokalsamfund og bolig (fx borgerforeninger, antenneforeninger og grundejerforeninger). De frivillige i idrætsforeninger bruger desuden i gennemsnit færre timer på arbejdet end i alle de andre foreningstyper. De er samtidig mindre tilbøjelige til at mene, at arbejdet bør være ulønnet, og oplever i højere grad, at offentlige krav påvirker foreningerne.

Foreningernes størrelse hænger negativt sammen med medlemmernes tilbøjelighed til at være frivillige. Desto større foreningen er, desto mindre tilbøjelige er medlemmerne til at hjælpe med at løse opgaver på frivillig basis. Modsat viser det sig, at frivillige i de største foreninger med mere end 500 medlemmer lægger flere frivillige arbejdstimer end frivillige i de mindste foreninger med 1-49 medlemmer.

Foreningens forventninger og rammevilkår: I foreninger, hvor forpersonen angiver, at der er en klar forventning om, at medlemmerne bidrager med frivilligt arbejde, er det også mere udbredt, at medlemmerne selv oplever denne forventning. Samtidig er medlemmerne mere tilbøjelige til at påtage sig frivillige arbejdsopgaver i disse foreninger, og de frivillige bidrager med flere arbejdstimer. Derudover ses det, at medlemmer i foreninger, som oplever stigende offentlige krav, er lidt mere tilbøjelige til at hjælpe med opgaver.

Opmærksomhedspunkter

Resultaterne giver anledning til en række opmærksomhedspunkter, når det gælder fremme af frivilligheden i foreningerne. Nedenfor ses tre udvalgte opmærksomhedspunkter.

Kommunikér tydeligt forventninger om frivilligt arbejde til medlemmerne

Medlemmerne er oftere frivillige – og i flere timer – i de foreninger, hvor forpersonen angiver at have tydelige forventninger om, at medlemmerne bidrager med frivilligt arbejde, og hvor vedkommende angiver, at der i foreningen er en stor afhængighed af frivilligt arbejde. Selvom vi ikke med sikkerhed kan sige, at forventningerne har ført til et større frivilligt engagement, kan foreningen med fordel være tydelig omkring sine forventninger til medlemmerne og kommunikere dem klart. Hvis ikke medlemmerne ved, at frivilligt arbejde er forventet af dem, og at det er en forudsætning for foreningens aktiviteter, er det nærliggende, at de ikke i samme grad vil føle sig forpligtet på dette.

Skab tydelige invitationer til frivilligt engagement

En betydelig del af medlemmerne angiver, at de ikke er blevet spurgt om at hjælpe, eller at der ikke har været en anledning til at blive frivillig. Det peger på, at der kan være et uudnyttet potentiale blandt medlemmer, som ikke nødvendigvis selv tager initiativ til at engagere sig i frivilligt arbejde. Foreningerne kan derfor have fordel af at arbejde mere aktivt med at invitere medlemmer ind i frivillige opgaver og synliggøre konkrete muligheder for at bidrage.

Få frivillige synes, at regler og krav fra det offentlige er en udfordring

Det er kun en mindre andel af de frivillige i foreningerne, som oplever at offentlige regler og krav udgør et stort problem for foreningen. Selvom der kan være gode grunde til at reducere byrderne for denne gruppe, tyder det samtidigt på, at netop sådanne regler og krav ikke har afgørende betydning for frivilligheden i langt de fleste foreninger. Anbefalingen herfra er, at regler og krav fra det offentlige reduceres mest muligt, når det kan ske uden at tilsidesætte de vigtige formål, som reglerne skal varetage. Samtidig bør foreningerne og interesseorganisationer være opmærksomme på, at rammerne for frivillighed ikke alene skabes gennem færre regler og krav. De bør også have fokus på, hvordan de selv kan gøre det attraktivt og meningsfuldt for medlemmerne at engagere sig frivilligt.

Indledning

Det danske foreningsliv bygger i høj grad på frivilligt engagement, hvor medlemmer bidrager med tid, kompetencer og ansvar for at skabe og opretholde aktiviteter og fællesskaber. Frivilligheden tilskrives en central betydning for foreningernes virke, da den for langt de fleste foreninger er en forudsætning for deres daglige drift og udvikling (Ibsen m.fl., 2026; Thøgersen m.fl., 2025).

Frivillighedsundersøgelsen fra 2024 (Espersen, Fridberg & Andrade, 2025) viser, at op mod 40 pct. af den danske befolkning har udført frivilligt arbejde inden for det seneste år. En stor andel af frivilligheden foregår i foreningsregi, og langt størstedelen af de frivillige (77 pct.) er medlem af den forening, som de er frivillige i. Mere end halvdelen af alle frivillige findes inden for idræt-, kultur- og fritidsområdet, mens ca. 30 pct. af de frivillige er engageret inden for velfærdsområdet, 15 pct. inden for lokalsamfund- og boligområdet og lidt mere end 10 pct. inden for politik- og interesseorganisationer. Frivillighedsundersøgelsen viser desuden, at der er stor variation i antallet af timer, de frivillige har brugt på frivilligt arbejde inden for den seneste måned. Således har halvdelen (50 pct.) af de frivillige brugt mindre end 10 timer, mens hver fjerde (27 pct.) bruger mindst 20 timer (Espersen, Fridberg & Andrade, 2025).

En undersøgelse af foreninger på Fyn, Langeland og Ærø, som vi i projektet 'Foreningslivets udvikling og betydning i Danmark' gennemførte i 2024, viser, at foreningerne i gennemsnit har 23 frivillige tilknyttet (udover bestyrelsesmedlemmer). Idrætsforeninger har i gennemsnit flest frivillige pr. forening, mens boligforeningerne har færrest (Thøgersen m.fl., 2025).

Frivilligt arbejde kan tage mange former og spænder fra praktiske opgaver i forbindelse med aktiviteter og arrangementer til mere omfattende organisatoriske opgaver som bestyrelsesarbejde, ledelse og udvikling af foreningen. De mest almindelige arbejdsopgaver blandt frivillige (udover bestyrelsesmedlemmer) er opgaver ved arrangementer, andet praktisk arbejde samt tilrettelæggelse og ledelse af aktiviteter (Thøgersen m.fl., 2025). Frivillighedsundersøgelsen finder, at ca. 40 pct. af alle frivillige påtager sig bestyrelsesarbejde (Espersen, Fridberg & Andrade, 2025). Undersøgelser viser, at demografiske og socioøkonomiske faktorer er forhold som påvirker deltagelse i frivilligt arbejde. Det ses bl.a. at ældre hyppigere er frivillige end yngre, mænd mere end kvinder og personer med videregående uddannelser mere end personer med kortere uddannelser (Ibsen m.fl., 2026).

Selvom der findes omfattende viden om frivillighed generelt og i udvalgte overordnede foreningstyper, er der behov for mere detaljeret viden om holdninger til og deltagelse i frivilligt arbejde i foreninger og for at udbygge vores viden om hvilke forhold på individ- og ikke mindst foreningsniveau, der har betydning for medlemmernes frivillige engagement.

I forlængelse heraf er formålet med denne Kort Fortalt at bidrage med ny viden om medlemmernes deltagelse i og holdninger til frivilligt arbejde på tværs af foreninger inden for idræt, kultur og fritid, interesse, velfærd samt lokal-samfund og bolig (se metodeafsnit for en nærmere beskrivelse). Undersøgelsen giver dermed et bredt indblik i frivillighedens omfang og organisering på tværs af det danske foreningsliv.

Undersøgelsen fokuserer særligt på tre områder: medlemmernes deltagelse i frivillige arbejdsopgaver, karakteren og omfanget af deres frivillige indsats samt deres holdninger til frivillighed, lønnet arbejde og foreningernes rammevilkår. Dertil kommer en analyse af, hvilke medlems- og foreningsmæssige forhold, der hænger sammen med frivilligt engagement.

Konkret svarer vi i denne Kort Fortalt på seks spørgsmål:

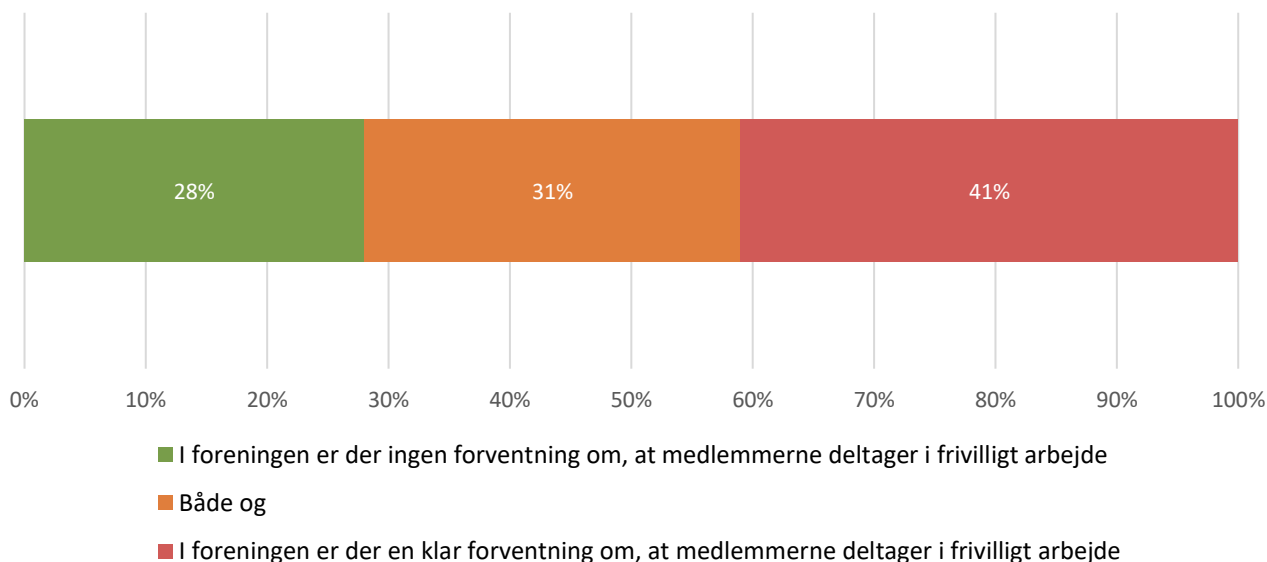
1. Hvordan oplever medlemmerne foreningens forventninger til frivilligt engagement?
2. Hvor stor en andel af medlemmerne bidrager med frivilligt arbejde, og hvor meget tid bruger de?
3. Hvilke arbejdsopgaver varetager frivillige og lønnede i foreningen?
4. Hvilken holdning har medlemmerne til lønnet og ulønnet arbejde i foreningen?
5. Hvilke barrierer begrænser medlemmernes deltagelse i frivilligt arbejde?
6. Hvilke medlems- og foreningsmæssige forhold har betydning for frivilligheden?

På baggrund af svarene opstiller vi tre opmærksomhedspunkter for at fremme medlemmernes frivillige engagement i foreningerne.

Foreningens forventning til frivilligt arbejde

Fire ud af ti medlemmer (41 pct.) vurderer, at der fra foreningens side er en forventning om, at medlemmerne deltager i frivilligt arbejde. Omvendt vurderer 28 pct., at der ikke er nogen forventning om, at medlemmerne deltager i frivilligt arbejde. De resterende 31 pct. placerer sig mellem de to yderpunkter og svarer både-og.

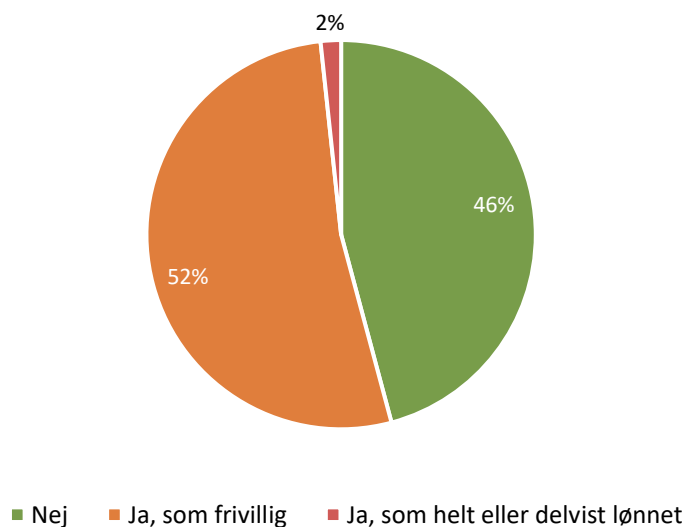
Figur 1. Medlemmernes oplevelse af foreningens forventning til udførsel af frivilligt arbejde (N = 2.363).

Frivilligt engagement i foreningen

Som det fremgår af figur 2, hjælper lidt over halvdelen af alle medlemmer (52 pct.) med at løse én eller flere opgaver i foreningen som frivillig. Dertil kommer 2 pct. af medlemmerne, som løser opgaver i foreningen, men helt eller delvist mod betaling af skattepligtig honorar/løn. 46 pct. af medlemmerne hjælper ikke med at løse en eller flere opgaver i foreningen.

Figur 2. Andelen af medlemmer som hjælper med at løse en eller flere opgaver i foreningen (N = 2.363).

Arbejdsopgaver i foreningen

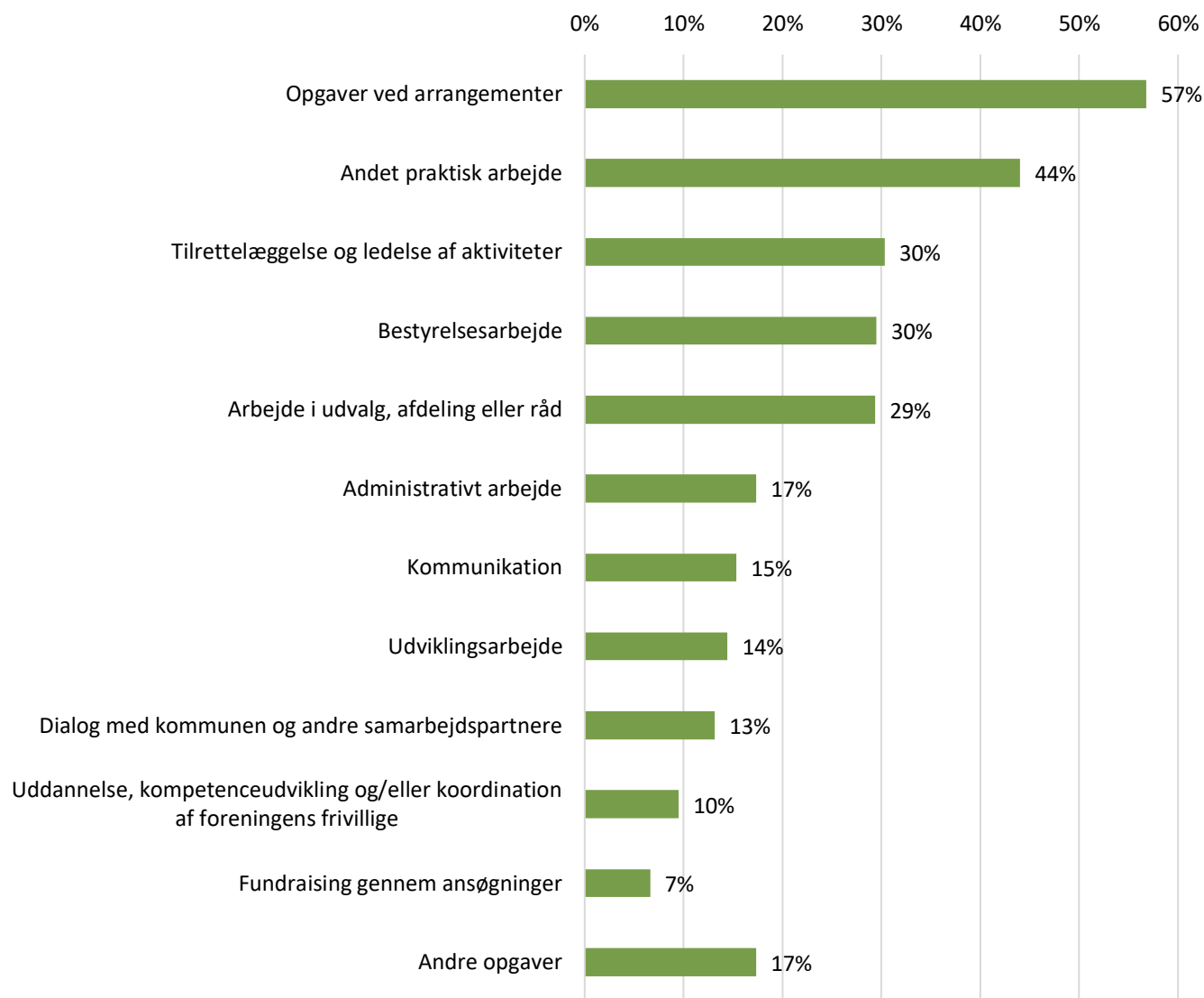
Arbejdsopgaver blandt frivillige

Frivilliges arbejdsopgaver i foreningerne spænder bredt, men er især knyttet til den praktiske gennemførelse af aktiviteter og arrangementer. Den hyppigst udførte arbejdsopgave er opgaver ved arrangementer, som 57 pct. af de frivillige varetager, efterfulgt af andet praktisk arbejde (44 pct.). Tre ud af ti bidrager med tilrettelæggelse og ledelse af aktiviteter som fx træning eller undervisning (30 pct.). Der er ligeledes omtrent tre ud af ti, som udfører bestyrelsesarbejde (30 pct.) eller deltager i udvalg, afdelinger eller råd (29 pct.). Administrative og udviklingsorienterede opgaver er mindre udbredte. Mellem 13 og 17 pct. arbejder med administration, kommunikation, udviklingsarbejde, dialog med kommunen eller andre samarbejdspartnere, mens 10 pct. har ansvar for kompetenceudvikling og koordinering af foreningens frivillige. Fundraising gennem ansøgninger er den mindst udbredte opgave og varetages af 7 pct. af de frivillige. Endelig har 17 pct. angivet, at de arbejder med andre opgaver end de nævnte (se figur 3).

Arbejdsopgaver blandt helt eller delvist lønnede

Helt og delvist lønnede medlemmer blev ligeledes spurgt til, hvilke arbejdsopgaver de får skattepligtigt honorar/løn for at udføre i foreningen. Her viser resultaterne, at tilrettelæggelse og ledelse af aktiviteter er den klart mest udbredte opgavetype med 65 pct. Derudover angiver 23 pct. andre opgaver, mens 10 pct. udfører opgaver ved arrangementer eller andet praktisk arbejde. Øvrige opgaver, herunder bestyrelsesarbejde, administration og kommunikation varetages hver især af 8 pct. af de helt eller delvist lønnede. Samlet peger resultaterne på, at lønnede først og fremmest har ansvar for aktivitetsnære opgaver. Det er dog vigtigt at bemærke, at disse resultater bygger på forholdsvis få svar.

Figur 3. Fordelingen af arbejdsopgaver blandt frivillige (N = 1.240).

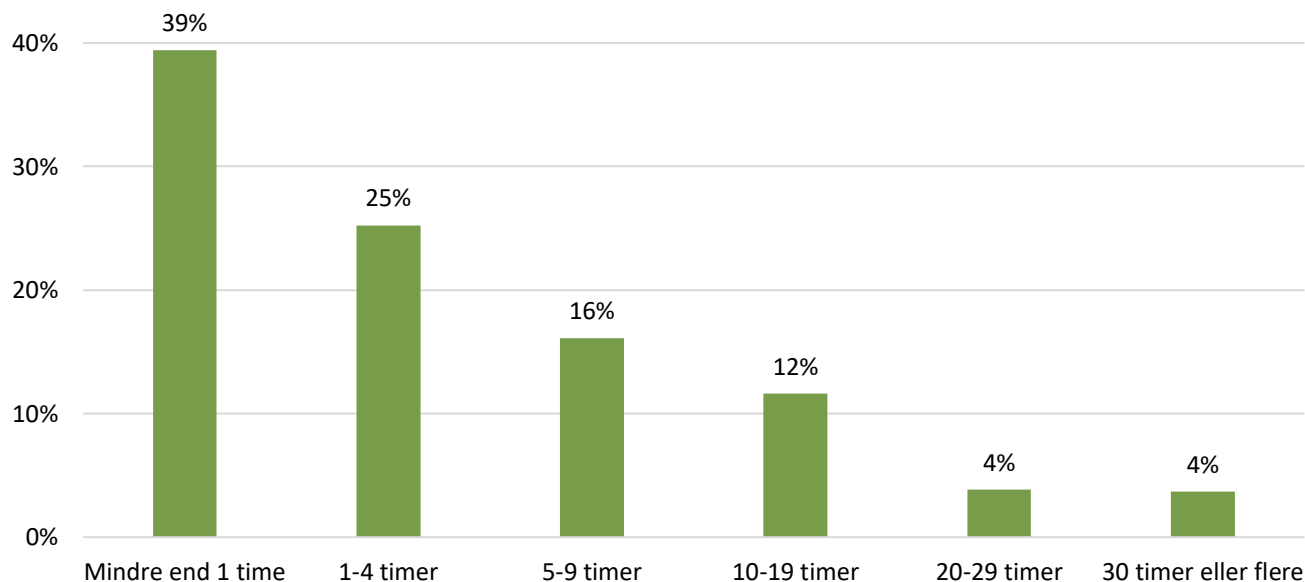

Antallet af arbejdstimer blandt frivillige

Figur 4 viser, at de fleste frivillige bruger et begrænset antal timer på arbejdsopgaver i deres forening i løbet af en typisk måned. Den største andel (39 pct.) bruger mindre end én time om måneden på arbejdsopgaver i foreningen, mens hver fjerde (25 pct.) bruger 1-4 timer. Samlet set bruger knap to tredjedele (64 pct.) af de frivillige dermed højst fire timer om måneden på arbejdsopgaver i foreningen.

En mindre andel af de frivillige lægger flere timer i foreningen. 16 pct. bruger 5-9 timer om måneden, mens 12 pct. bruger 10-19 timer. Kun 8 pct. bruger 20 timer eller mere på arbejdsopgaver i foreningen på en typisk måned, heraf 4 pct. 20-29 timer og 4 pct. 30 timer eller mere. Resultaterne peger dermed på, at frivilligt arbejde for de fleste er en begrænset tidsmæssig indsats, mens en mindre gruppe bidrager med et betydeligt antal timer hver måned.

Figur 4. Antallet af arbejdstimer på en typisk måned blandt de frivillige (N = 1.240).

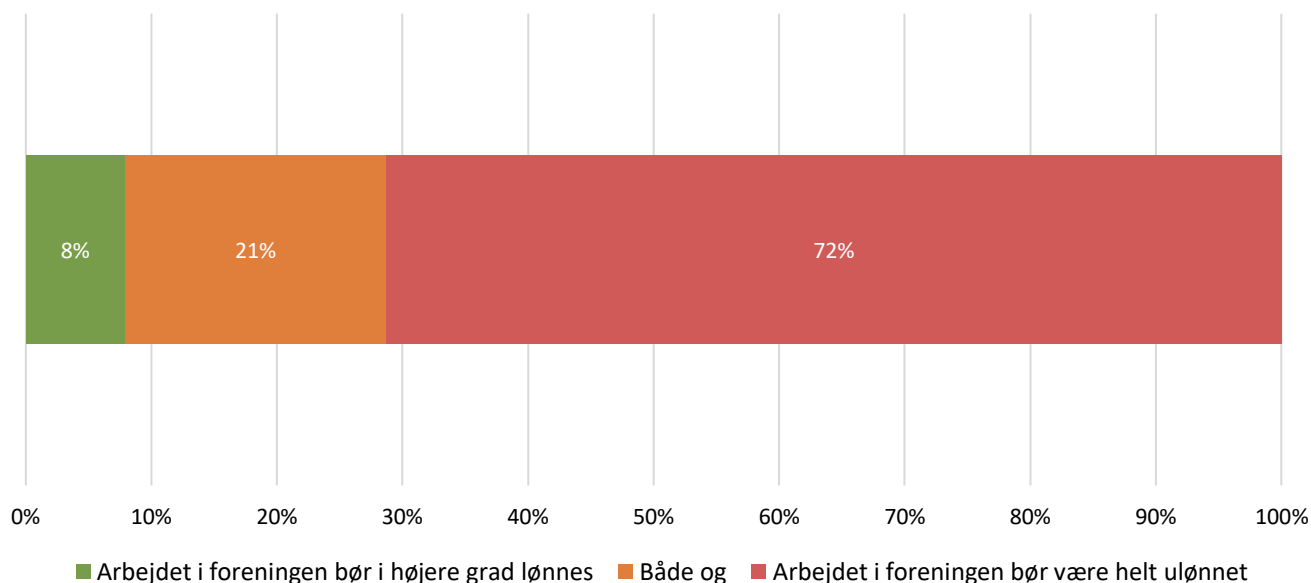

Frivilliges holdning til frivillighed og offentlige regler

Der er en tydelig opbakning blandt de frivillige til, at arbejdet i foreningen bør være baseret på frivillighed. 72 pct. mener, at arbejdet i foreningen bør være helt ulønnet, mens kun 8 pct. vurderer, at arbejdet i højere grad bør lønnes. En femtedel (21 pct.) placerer sig mellem de to synspunkter og mener, at arbejdet både bør være lønnet og ulønnet (se figur 5).

Resultaterne viser dermed, at der blandt de frivillige er en tydelig opbakning til, at foreningsarbejde primært bør baseres på frivillighed frem for løn, mens en mindre gruppe ser et behov for øget aflønning.

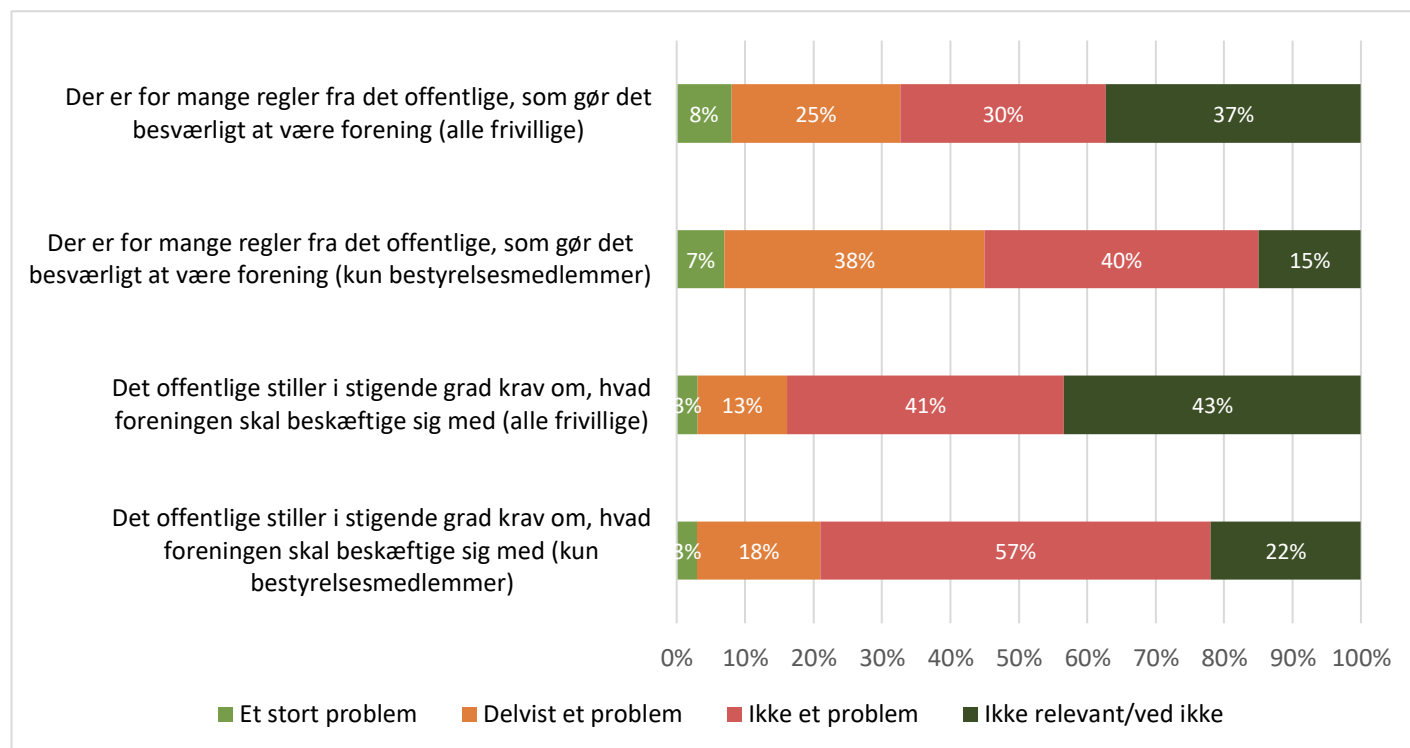
Figur 5. De frivilliges holdning til lønnet og ulønnet arbejde (N = 1.240).

De frivillige er delte i oplevelsen af, om regler fra det offentlige gør det besværligt at være forening. Blandt alle frivillige er der 30 pct., som oplever, at dette ikke er et problem, mens en tilsvarende stor andel (33 pct.) oplever, at det er et problem. Dog er det kun 8 pct. af de frivillige, der vil betegne regler fra det offentlige som et stort problem (se figur 6).

Blandt frivillige bestyrelsesmedlemmer opleves de offentlige regler i højere grad som en udfordring, men de er stadig meget delte i deres vurdering. 45 pct. oplever, at det enten er et delvist eller et stort problem, mens 40 pct. ikke oplever det som et problem.

Figur 6. De frivilliges holdninger til regler og stigende krav fra det offentlige (N = 1.240).

Relativt få frivillige oplever stigende krav fra det offentlige til, hvad foreningen skal beskæftige sig med, som et problem. Således oplever 41 pct. af alle frivillige., at dette ikke er et problem, mens 13 pct. oplever det som et delvist problem, og kun 3 pct. oplever det som et stort problem.

Blandt frivillige bestyrelsesmedlemmer er det stadigvæk størstedelen, som ikke oplever det som et problem (57 pct.), men der ses dog en lidt større andel, som oplever det som et problem (21 pct.).

I begge de to spørgsmål om betydningen af krav og regler fra det offentlige for foreningen svarer en stor andel af alle frivillige, at spørgsmålene ikke er relevante, eller at de ikke ved, hvad de skal svare (37-43 pct.). Det kan indikere, at mange frivillige ikke oplever at have tilstrækkeligt kendskab til foreningens kontakt med offentlige regler og krav, eller at problemstillingen ikke er relevant i kontekst til de frivillige opgaver, de løser i foreningen. Blandt frivillige bestyrelsesmedlemmer er andelen, der svarer ”ikke relevant/ved ikke” væsentligt lavere (15-22 pct.). Det kan hænge sammen med, at frivillige bestyrelsesmedlemmer i højere grad er involveret i foreningens administration og derfor har et større kendskab til de krav og regler, som foreningen er underlagt.

Barrierer for at hjælpe med arbejdsopgaver i foreningen

Vender vi os nu mod de 46 pct. af medlemmerne, som ikke løser opgaver i foreningen, viser figur 8, at de væsentligste barrierer for at engagere sig i opgaver i foreningen primært handler om prioriteringer og manglende opfordring snarere end om negative erfaringer eller usikkerhed.

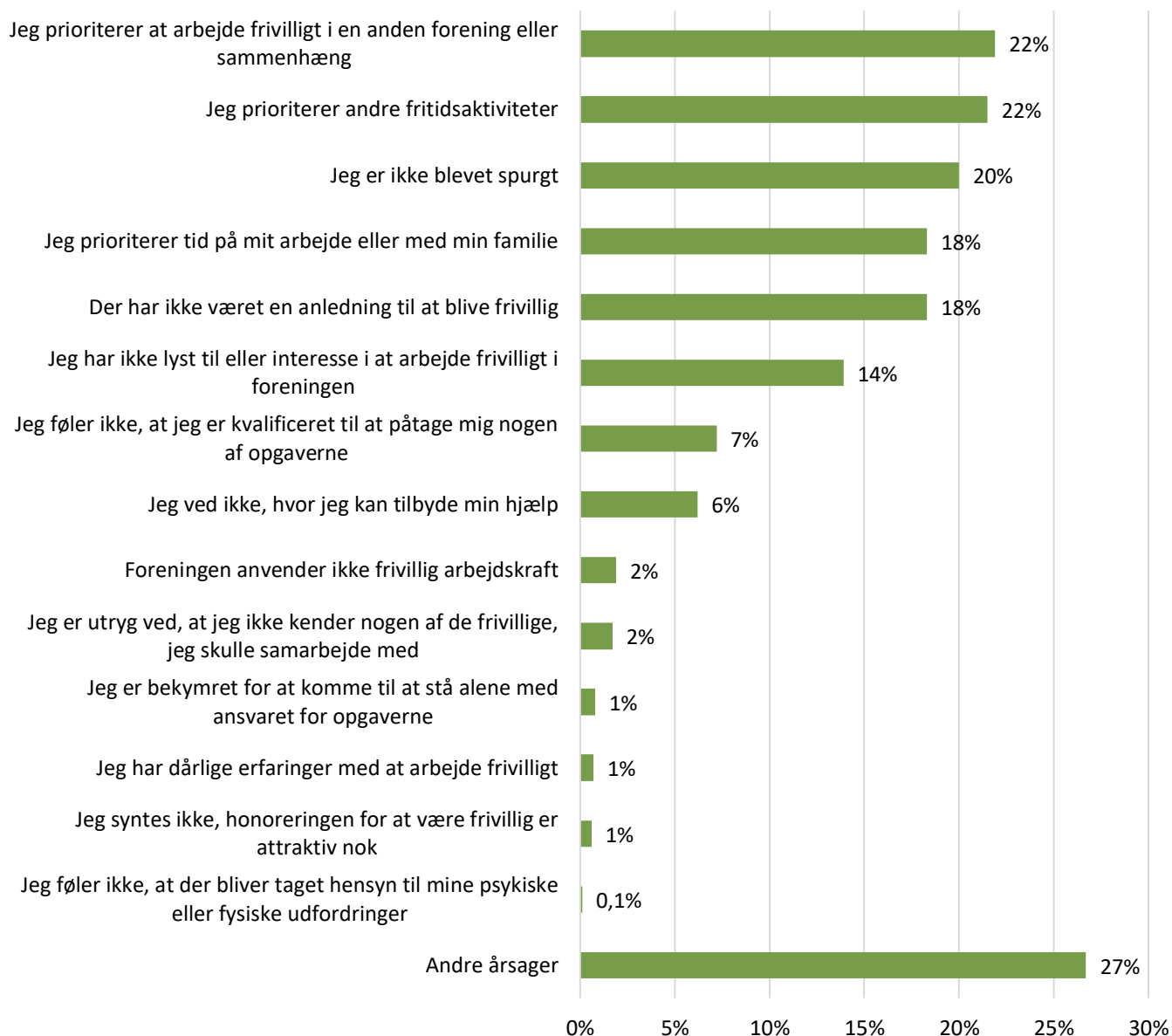
De hyppigst angivne begrundelser er prioritering af andre fritidsaktiviteter og frivilligt arbejde i en anden forening eller sammenhæng (begge 22 pct.). Derudover angiver 20 pct., at de ikke er blevet spurgt, mens 18 pct. svarer, at der ikke har været en anledning til at blive frivillig, eller at de prioriterer tid på arbejde eller med deres familie. Samtidig angiver 14 %, at de ikke har lyst til eller interesse i at arbejde frivilligt i foreningen.

En mindre gruppe peger på manglende kompetencer eller information som barrierer. Således svarer 7 pct., at de ikke føler sig kvalificerede til opgaverne, og 6 pct. ved ikke, hvor de kan tilbyde deres hjælp.

Kun ganske få respondenter fremhæver bekymringer om ansvar, sociale relationer eller tidligere dårlige erfaringer som årsager til ikke at være frivillige. Mellem 0,1 og 2 pct. angiver f.eks. psykiske eller fysiske udfordringer, utilfredshed med honorering, dårlige erfaringer, bekymring for ansvar eller utryghed ved at samarbejde med ukendte frivillige som barrierer. Dette tyder på, at sådanne forhold kun spiller en begrænset rolle blandt respondenterne.

Endelig angiver 27 pct. ”Andre årsager“. Det indikerer, at en betydelig del af respondenterne oplever barrierer, som ikke er dækket af de øvrige svarkategorier.

Figur 7. Medlemmernes vigtigste årsager til ikke at hjælpe med arbejdsopgaver i foreningen (N = 1.083).

Hvilke forhold hænger sammen med medlemmernes frivillighed?

Hvorfor nogle medlemmer arbejder mere frivilligt end andre medlemmer, er der mange forskellige forklaringer på. Det er nærliggende at forvente, at både forhold knyttet til det enkelte medlem og til foreningen har betydning. I relation til det enkelte medlem kan det dreje sig om sociodemografiske forhold, som køn, alder og uddannelsesniveau, samt om medlemmets tilknytning til foreningen, herunder hvor længe vedkommende har været medlem, og hvor ofte vedkommende kommer i foreningen. I relation til foreningen kan det dreje sig om strukturelle forhold, herunder hvad foreningen beskæftiger sig med, og hvor stor den er (antal medlemmer).

Vi har gennemført en såkaldt flerniveau regressionsanalyse, hvor betydningen af alle de nævnte forhold indgår, samt hvordan de hver især påvirker medlemmers deltagelse i frivilligt arbejde samt de frivilliges holdning til aflønning og offentlige regler. På den måde kan vi svare på spørgsmålet om, hvad der har betydning for medlemmernes deltagelse i frivilligt arbejde og de frivilliges holdning til aflønning og offentlige regler. I den kommende gennemgang fokuserer vi på de forhold, der gennemgående viser sig at have den største indflydelse. Hvis læseren ønsker at se den samlede analyse, som ligger til grund for afsnittet, er det muligt i metodebilaget til denne Kort Fortalt.

Sociodemografiske forhold

Først ser vi på, hvilke sociodemografiske forhold, som har betydning for medlemmernes deltagelse i frivilligt arbejde samt de frivilliges holdning. Vi finder, at mænd er mere tilbøjelige til at hjælpe med arbejdsopgaver i foreningen på frivillig basis og bruger flere timer på det frivillige arbejde end kvinder. Derudover synes mænd i højere grad end kvinder, at arbejdet i foreningen bør være ulønnet. Der findes kun en enkelt sammenhæng mellem frivillighed og alder, og denne ses ved, at de 30-49-årige arbejder frivilligt betydeligt flere timer i foreningen end de 15-29-årige. Det fremgår desuden, at frivillige med en længere uddannelse i højere grad synes, at arbejdet i foreningen bør være ulønnet. Samtidig ses det, at frivillige med længere uddannelse i lidt mindre grad oplever, at det offentlige i stigende grad stiller krav til, hvad foreningerne skal beskæftige sig med.

Medlemmets og den frivilliges tilknytning til foreningen

Medlemmernes og de frivilliges tilknytning til foreningen, målt ved af længden af deres medlemskab og hvor ofte de kommer i foreningen, har en betydning for flere forhold relateret til frivillighed. Medlemmer, der har været tilknyttet foreningen i længere tid, og som kommer oftere i foreningen, har en højere sandsynlighed for at hjælpe med frivillige arbejdsopgaver. Der er også en positiv sammenhæng mellem hvor ofte medlemmerne kommer i foreningen og hvor

mange arbejdstimer de bruger på frivilligt arbejde. Desuden oplever medlemmer med længere medlemskab, uagtet af medlemmets alder, i lidt højere grad, at foreningen forventer, at medlemmerne bidrager med frivilligt arbejde. De frivillige med længere medlemskab er samtidig mere tilbøjelige til at mene, at arbejdet i foreningen bør være ulønnet.

Foreningens strukturelle forhold

Analysen viser, at flere aspekter af frivilligheden varierer på tværs af foreningstyper. I analysen er medlemmer og frivillige i de øvrige foreningstyper sammenlignet med medlemmer og frivillige i idrætsforeninger. Resultaterne viser, at medlemmer af kultur- og fritidsforeninger (fx musikforeninger, museumsforeninger og spejdergrupper), interesseforeninger (fx religiøse og politiske foreninger) samt lokalsamfunds- og boligforeninger (fx borgerforeninger, antenneforeninger og grundejerforeninger) har en højere sandsynlighed for at være frivillige end medlemmer af idrætsforeninger. Medlemmer i idrætsforeninger lægger desuden færre arbejdstimer i det frivillige arbejde end medlemmer i alle de øvrige foreningstyper. Disse resultater skal tages med forbehold for, at undersøgelsen kan have nået bredere ud blandt medlemmer af idrætsforeninger end blandt medlemmer af de øvrige foreningstyper. Det kan betyde, at der er en større andel af menige medlemmer, som ikke er frivillige, blandt respondenterne fra idrætsforeningerne. Samtidig er frivillige i idrætsforeninger mindre tilbøjelige til at mene, at arbejdet i foreningen bør være ulønnet, sammenlignet med frivillige i kultur- og fritidsforeninger, interesseforeninger samt lokalsamfunds- og boligforeninger. Endelig oplever frivillige i idrætsforeninger i højere grad end frivillige i kultur- og fritidsforeninger, interesseforeninger samt lokalsamfunds- og boligforeninger, at det offentlige i stigende omfang stiller krav til, hvilke opgaver foreningen skal beskæftige sig med.

Foreningernes størrelse hænger negativt sammen med medlemmernes tilbøjelighed til at være frivillige. Det vil sige, at medlemmerne i de små foreninger med under 50 medlemmer er betydeligt mere tilbøjelige til at hjælpe med at løse opgaver på frivillig basis i deres respektive foreninger, sammenlignet med de øvrige foreningsstørrelser. Omvendt viser analysen, at medlemmer i foreninger med 100-199 medlemmer og med mere end 500 medlemmer lægger flere frivillige arbejdstimer, sammenlignet med medlemmer i foreninger med 1-49 medlemmer.

Foreningens forventninger og rammevilkår

I de foreninger hvor forpersonen i foreningen har angivet, at der er en klar forventning om, at medlemmerne bidrager med frivilligt arbejde, er det også mere udbredt, at medlemmerne angiver, at de oplever denne forventning fra foreningens side. Derudover er medlemmerne også mere tilbøjelige til at hjælpe med frivillige arbejdsopgaver i de foreninger, hvor forpersonen har angivet, at foreningen forventer dette. Derudover viser analysen, at medlemmerne bruger mere tid på det frivillige arbejde i de foreninger, hvor forpersonen har angivet, at frivilligt arbejde har en afgørende betydning for foreningens aktiviteter.

Endelig er der holdningsmæssige sammenfald mellem forperson og frivillige i foreningerne, når det gælder holdningen til aflønning i foreningen og det offentlige krav og regler. Det skal forstås på den måde, at hvis forpersonen er tilbøjelig til at synes, at arbejdet i foreningen bør være helt ulønnet, så er det også mere sandsynligt, at de frivillige er af samme holdning. Den sammenhæng gælder også på spørgsmålene om, hvorvidt det offentlige stiller stigende krav til, hvad foreningen skal beskæftige sig med, og om der er for mange regler fra det offentlige, som gør det besværligt at være forening. Det tyder altså på, at der er et holdningsmæssigt sammenfald mellem forpersonen og de øvrige frivillige i foreningerne på flere områder.

Perspektiver på undersøgelsens fund

Analyserne i denne Kort Fortalt understøtter den eksisterende forskning, der tilskriver frivillighed en central betydning for det danske foreningsliv (Elmose-Østerlund, 2024; Ibsen m.fl., 2026; Thøgersen m.fl., 2025). Lidt over halvdelen af medlemmerne hjælper således med arbejdsopgaver i deres forening, og næsten alle gør det uden at modtage skattepligtigt honorar eller løn. Det viser, at foreningerne fortsat i høj grad understøttes af medlemmernes ulønnede engagement, som både sikrer den daglige drift og skaber grundlag for aktiviteter og fællesskaber.

Undersøgelsen bekræfter samtidig tidligere resultater om karakteren af det frivillige arbejde. Blandt de frivillige i denne undersøgelse er det således mest udbredt at arbejde med praktiske opgaver, bl.a. ved aktiviteter og arrangementer, efterfulgt af opgaver relateret til tilrettelæggelse og ledelse af aktiviteter samt frivilligt arbejde i bestyrelse og udvalg. Om end der er mindre forskelle på den præcise procentmæssige fordeling af de frivillige på de forskellige arbejdsopgaver mellem denne undersøgelse og eksisterende undersøgelser af det frivillige arbejde, er de tre nævnte typer af opgaver generelt de mest udbredte (Espersen, Fridberg & Andrade, 2025, Thøgersen m.fl., 2025).

Undersøgelsen viser ligeledes, at sociodemografiske forhold har betydning for frivilligt engagement. Mænd er mere tilbøjelige til at være frivillige, og ældre bidrager med flere arbejdstimer end unge. Fund der er helt i tråd med tidligere undersøgelser af frivilligt arbejde (Espersen, Fridberg & Andrade, 2025, Ibsen m.fl., 2026).

Der hvor denne undersøgelse i særlig grad bidrager med ny viden er i relation til kontekstens betydning for det frivillige arbejde. Langt hovedparten af de tidligere studier af frivilligt arbejde har således alene studeret individers frivillige arbejde uden samtidig at studere konteksten, men i denne undersøgelse bliver informationer om den frivillige koblet sammen med informationer om den kontekst (forening), hvor vedkommende er frivillig.

Tre aspekter ved koblingen mellem den frivillige og foreningen ser ud til i særlig grad at have betydning for det frivillige arbejde. Det første aspekt handler om den frivilliges tilknytning til foreningen, hvor langvarigt medlemskab og hyppig tilstedeværelse i foreningen hænger positivt sammen med frivilligt engagement. Det andet aspekt er foreningens strukturelle forhold, hvor det frivillige engagement står stærkere i små foreninger end i store, og hvor der er forskelle på det frivillige arbejde afhængig af, hvad foreningen beskæftiger sig med. Det tredje aspekt handler om foreningens forventninger til de frivillige, hvor foreninger, der har tydelige forventninger til deres medlemmer om frivilligt engagement og stor afhængighed af frivillige, også har et større frivilligt engagement. Samlet set viser dette, at frivillighed ikke kun kan ses som et resultat af individuelle ressourcer og motivation, men også af den kultur og struktur, som den enkelte forening skaber.

Andre undersøgelser på idrætsområdet har tidligere koblet oplysninger om frivillige og karakteren af deres foreninger og overvejende fundet lignende sammenhænge mellem udvalgte aspekter af det frivillige arbejde og hhv. medlemmernes tilknytning til foreningen og foreningens strukturelle forhold (Østerlund, 2014; Elmose-Østerlund m.fl., 2017). Men undersøgelserne har ikke som denne også haft fokus på betydningen af foreningens forventninger til de frivillige. Derudover skiller denne undersøgelse sig ud fra de tidligere ved både at have fokus på foreninger på idrætsområdet og på andre samfundsområder.

Endelig bidrager denne undersøgelse med ny viden om det frivillige arbejde ved også at inkludere holdningsmæssige udsagn om det frivillige arbejde og undersøge variationer heri. I henhold til diskussionen om, hvorvidt regler og krav fra det offentlige skader foreningerne og det frivillige arbejde, viser resultaterne, at det er et mindretal af frivillige, der oplever netop dette som et stort problem for deres forening. Andelen, der oplever regler og krav fra det offentlige som et stort problem, varierer ikke nævneværdigt på tværs af de arbejdsopgaver, de frivillige udfører i foreningen. Samtidig er der dog en ikke uvæsentlig andel, som oplever regler og krav som et delvist problem. Det gælder 25 pct. af alle frivillige og 38 pct. af de frivillige bestyrelsesmedlemmer. Som spørgsmålet omkring de væsentligste barrierer for det frivillige arbejde viser, er de forhold, der tillægges største betydning for ikke at arbejde frivilligt i stedet, at medlemmer ikke er blevet spurgt, ikke har haft en anledning til at hjælpe eller prioriterer andre aktiviteter. Det er ikke det samme som, at for mange regler og krav fra det offentlige er uden betydning for det frivillige arbejde, blot ser der ud til at være forhold, der har større betydning end dette for det frivillige engagement i foreningerne.

Metode

Denne Kort Fortalt er udarbejdet som en del af projektet 'Foreningslivets udvikling og betydning i Danmark', som Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund (CISC) på SDU gennemfører i samarbejde med Videncenter for Folkeoplysning (Vifo), og som er støttet af TrygFonden. Projektet undersøger, hvordan foreninger på Fyn, Langeland og Ærø har udviklet sig fra 2004 til 2024, hvor engagerede medlemmerne er i deres respektive foreninger samt hvordan befolkningen er aktiv i foreninger og hvilke barrierer der er for foreningsdeltagelse. Fokus er her på medlemmernes deltagelse i og holdning til frivilligt arbejde.

Vi præsenterer resultater fra medlemsundersøgelsen, som vi gennemførte fra juni til december 2025 blandt medlemmer i 84 udvalgte foreninger på Fyn, Langeland og Ærø. Foreningerne blev udvalgt med et ønske om en forskellighed i, hvad foreningerne beskæftiger sig med. Vi udvalgte foreninger inden for fem typer (se tabel 1). I den forbindelse viste det sig særligt vanskeligt at rekruttere foreninger inden for kategorierne interesseforeninger, velfærdsforeninger og lokalsamfunds- og boligforeninger. Inden for foreningstyperne blev foreningerne udvalgt tilfældigt.

Tabel 1. Typer af foreninger i undersøgelsen.

Type	Eksempler	Antal foreninger	Antal svar fra medlemmer
Idrætsforeninger	Fodboldklubber, gymnastikforeninger, folkedanserforeninger, handicapidrætsforeninger.	32	1035
Kultur- og fritidsforeninger	Musikforeninger, museumsforeninger, spejdergrupper, frimærkeklubber.	25	774
Interesseforeninger	Miljø- og klimaforeninger, religiøse foreninger, politiske foreninger, brancheforeninger.	7	174
Velfærdsforeninger	Foreninger for bestemte sygdomme, aftenskoler, ældreforeninger, foreninger for socialt udsatte.	12	293
Lokalsamfunds- og boligforeninger	Borgerforeninger, antenneforeninger, grundejerforeninger, haveforeninger.	8	87

Spørgeskemaet blev sendt direkte til medlemmernes e-mailadresser. I alt blev 8.446 medlemmer kontaktet, hvoraf 2.363 svarede på hele spørgeskemaet eller størstedelen af det, hvilket giver en svarprocent på 28 pct. Vi har sandsynligvis fået flere svar fra de mest deltagende og engagerede medlemmer, hvorfor tallene for medlemmers deltagelse i frivilligt arbejde formentlig er højere, end vi ville finde blandt alle medlemmer i foreninger.

Til dele af analyserne har vi ud over medlemmernes svar også anvendt forpersonens svar i foreningsundersøgelsen på Fyn, Langeland og Ærø fra 2024, der også indgår som en del af projektet 'Foreningslivets udvikling og betydning i Danmark' (Thøgersen m.fl., 2025). På den måde har vi kunnet kombinere svar på medlems- og foreningsniveau i dele af analyserne.

Det er slutteligt værd at bemærke, at der blandt respondenterne er enkelte, som ikke er medlemmer, men som udfører frivilligt eller lønnet arbejde i deres respektive foreninger. Deres svar indgår på linje med medlemmernes i analyserne og bliver omtalt under fællesbetegnelsen 'medlemmer' hele vejen igennem denne Kort Fortalt.

Litteraturliste

- Elmose-Østerlund, K. (2024). *Foreningsidrætten anno 2021. Status og udviklingstendenser siden 2004*. Movements 2024(4). Odense: Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund, Syddansk Universitet.
- Elmose-Østerlund, K., Ibsen, B., Nagel, S., & Scheerder, J. (2017). *Explaining similarities and differences between European sports clubs*. Odense: Centre for Sports, Health and Civil Society, University of Southern Denmark.
- Espersen, H.H., Fridberg, T. & Andrade, S.B. (2025). *Frivillighedsundersøgelsen 2024 – En repræsentativ befolkningsundersøgelse af udviklingen i danskernes frivillige arbejde*. København: VIVE.
- Ibsen, B., Henriksen, L.S., Thøgersen, M., Iversen, E.B., Qvist, H., Petersen, F., Elmose-Østerlund, K., Holstein, E.L., Pallesen, E., Jørgensen, A.B., & Boserup, A.Ø. (2026). *Foreningernes betydning for demokrati*. Magt-udredningen. Aarhus Universitetsforlag. Bogen er i review.
- Thøgersen, M., Petersen, F. & Steffensen, A. B. (2025). *Foreningslivet i Danmark. Status og udviklingstendenser i perioden 2004-2024*. Videncenter for Folkeoplysning.
- Østerlund, K. (2014). Danske idrætsforeningers sociale kapital. Demokrati, socialt liv og frivilligt arbejde. In K. Eskelund & T. Skovgaard (Eds.), *Samfundets idræt. Forskningsbaserede indspark i debatten om idrættens støttestrukturer* (pp. 99-136). Syddansk Universitetsforlag.

CISC - Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund

CISC beskæftiger sig med samfundsvidenskabelig forskning i BEVÆGELSER og de sociale og samfundsmæssige vilkår herfor: FYSISKE BEVÆGELSER - i form af idræt, leg og anden form for fysisk aktivitet, og SOCIALE BEVÆGELSER i form af foreninger, frivilligt arbejde og det civile samfund. Det er muligt at rekvirere Center for forskning i Idræt, Sundhed og Civilsamfund (CISC) til undersøgelser, udredninger, udviklingsarbejde eller konsulentarbejde inden for de emner, som forskningscenteret har erfaring med.

Formatet **Kort Fortalt** dækker over korte versioner af forskningsrapporter, som enten introducerer et forskningsprojekt eller formidler projektets konklusioner i kort form.

Se mere på sdu.dk/cisc

Videncenter for Folkeoplysning (Vifo) indsamler, analyserer og formidler viden om folkeoplysningsområdet. Vifo dækker primært den folkeoplysende voksenundervisning med fokus på aftenskoler, daghøjskoler og folkeuniversitetet samt det frivillige børne- og ungdomsarbejde med fokus på spejdere, politiske ungdomsorganisationer og religiøse ungdomsorganisationer.

Se mere på www.vifo.dk/om-os

